

یادداشت روز

چرا باید به توافق ایران و عربستان

خوش بین بود؟

توافق ایران و عربستان چند روزی استست در صدر اخبار جهان قرار دارد و تقریباً روزی نیست که دهها تحلیل و خبر و گزارش و مصاحبه راجع به آن ارائه نشود. همین «در صدر بودن» نشان از اهمیت بالای این توافق دارد. در ایران خودمان طبیعتاً بیش از سایر نقاط جهان، به این توافق پرداخته می‌شود. اگرچه برخی رسانه‌ها و چه‌رچه سیاسی زرد در کشور تلاش کردند، با پیش کشیدن مباحث زرد و تحلیل‌های تا نوک دماغی، از اهمیت آن کاسته و طبع معمول، آب به آسیاب دشمن بپزند اما در هر صورت، آنها نیز به‌رغم اینکه عصبانی‌اند، لاقلا در ظاهر نتوانستند اصل موضوع، یعنی توافق بین دو کشور مهم منطقه را زیر سوال ببرند بلکه صرفاً تلاش کردند، نعل وارونه زده و تحلیل وارونه‌ای از آن ارائه بدهند.

اما این توافق چرا این قدر مهم است؟ چه تبعات اقتصادی، سیاسی، امنیتی و می‌تواند برای ما، عربستان و کل منطقه و حتی جهان داشته باشد؟ آیا واقعا غربی‌ها آن طور که برخی از آن مدعی‌اند، از این توافق خوشحالند؟ غرب‌زده‌ها چطور؟ اصلاً چقدر می‌توان به این توافق فردی در دستمات «محمد بن‌سلمان» و به طور کلی آل‌سعود خوش‌بین بود؟ مسأ فکری می‌کنیم، یکی از دلایل اصلی که این توافق را «مستایز» و «مهم» کرده، رژندی است که برای رسیدن به این نقطه، طی شده است. این توافق طی مذاکرات نه چندان آشکار یک‌ونیم ساله با وساطت کشورهایایی مثل چین، عراق، عمان، روسیه و… حاصل شده و طبق اظهارات نخست‌وزیر سابق عراق، پایه و مبنای این توافق را هم سردار بزرگ شهید سلیمانی بنا نهاده است. به عبارتی در حصول این توافق، آمریکا و به طور کلی غرب، هیچ نقشی نداشته‌اند و از خبرهایی که گاه و بیگاه منتشر می‌شود می‌توان حدس زد، این کشورها صرفاً از «برگزاری مذاکراتی بین ایران و عربستان» بی‌خبر بوده‌اند. این دقیقاً دلیلی است که باعث عمیق‌ترب غرب و غرب‌زده‌ها شده است. غربی‌ها، عربستان را تا همین یکی دو سال پیش گاو شیرده خود می‌دانستند و چرخش در سیاست خارجی این کشور، به سمت شرق را یک شکست بزرگ برای خود می‌دانند. (چون شده به اظهارات دونالد ترامپ در دوران ریاست جمهوری) غرب‌زده‌ها هم چون این توافق منهای غرب حاصل شده، آن را بر نمی‌تابند و برای کم‌اهمیت جلوه دادن آن است که مدام از لزوم چرخش به غرب می‌نویسند. آنها مسیر رسیدن به توسعه در همه زمینه‌ها را «غرب» معرفی می‌کنند و می‌فکنند، بدون درجام و افای‌تی‌اف (بخوانید بدون عرب) ایران کار به جایی نمی‌برد. این توافق اما خلاف این ادعاها را ثابت کرد و به قول آن روزنامه صهیونیستی «فنی بود بر صورت اسرائیل» یا فلان روزنامه آمریکایی که نوشت «سیلی بود بر صورت آمریکا»، از همین نکته می‌توان نتیجه گرفت، آنها اغرض‌برده‌ها برای برهم زدن این توافق یا حداقل تضعیف یا کم‌اهمیت جلوه دادن آن، دست به هر کاری خوانده‌زد. از نگاه این طیف، هر سمسری غیر از «مسیر غرب»، نباید به نتیجه مطلوب برسد چرا که ماهیت و فلسفه وجودی این طیف، تبلیغ «غرب به عنوان تنها راه‌حل ملت‌های در سینه و به توسعه «پایدار» است؛ا غرب اگر در معادلات سیاسی ایران تضعیف یا مثلا حذف شود، آنها خود را تضعیف یا حذف شده خواهند یافت.

توافق و آشتی با عربستان- در صورت بر هم نخوردن آن- به معنای آشتی با کشورهای امرات، قطر، اردن، بحرین و…هم هست و کمترین دستاورد آن برای همه این کشورها و منطقه، صلح، بهبود شرایط اقتصادی و امنیتی، جلوگیری از هدر رفت توان و انرژی و هزینه‌هایی که صرف تقابل طرفین با یک‌دیگر می‌شد و از همه مهم‌تر، شکل گیری نظمی جدید در منطقه آن هم بدون آمریکا خواهد بود. ممکن است عده‌ای بگویند، عربستان بنا به دلایل متعدد از جمله نیازی که به حمایت‌های نظامی آمریکا دارد، نمی‌تواند از این کشور فاصله بگیرد. در پاسخ باید گفت، در حال حاضر بزرگ‌ترین تهدید برای عربستان در منطقه، انقلابیون یمن و الحوثی‌ها هستند و از نگاه سعودی‌ها برای مقابله با آنها و ایران است، که نزدیکی با آمریکا ضروری بود. حالا عربستان که از ۸ سال تقلا برای مقابله با این «بزرگ‌ترین تهدیدها» طرفی نبسته است، اگر از ادعای خود دست بردارد و با آنها وارد مذاکره و معامله شود، آیا نیازی به آمریکا خواهد دید؟ به عبارت واضح‌تر، خسارات نودکی برپروز وضعیتی است، که عربستان را به پذیرش آشتی با ایران تشویق کرده است و این سعود به درستی نتخیل‌اند مشکل را باید از ریشه حل کند، و راحل ریشه‌ای این مشکل، آن سر آشتی درامن ما ایران است. توافق ایران و عربستان را اگر کنار چند تحول مهم دیگر ببینیم، شاید بهتر بتوان گفت «وقتی می‌گوییم نظم جدید در شکل گیری است یعنی چه؟ این روزها در کنار توافق ایران و عربستان که به بدائش، توافقاتی با سایر کشورهای نزدیک به سعودی مثل امرات تقریباً تمام کشورهای که از همین چند سال پیش با شمار اسناد باید صلح (Assad Must) کم‌همت برای سرنگونی یکی از معجورهای اصلی مقاومت بسته بودند، راهی دمشق شده‌اند و در حال عادی سازی روابط با این کشورند. در این بین فقط آمریکاکست که مراضحات نسبت به این امر، موضع استنفاد گرفته و صراحتاً می‌گوید، از سفرهایی که به سوریه به انجام می‌شود خوشحال نشویم، اهمیت این تحولات را زمانی بهتر می‌توان متوجه شد که به یاد بیاوریم، اصولا هدف از این اتحاد نامیومن و جنگ افروزی در سوریه سرنگونی پشار اسود بود و برای رسیدن به این هدف، هیولایی به بزرگی داعش خلق کرده بودند تا اسرائیل در حاشیه این قرار بگیرد، اکنون که در حال مطالعه این یادداشت هستید، پشار اسد فاتحانه به میزبانی نمایندگان همین کشورها می‌بردازد، و در اسرائیل تنها چیزی که نیست همین «حاشیه‌امن» است، چالش اسرائیل، «فروپاشی» است و سازندگان این رژیم جعلی به دنبال راهی هستند تا فرو نباشند. جنگ اوکراین را هم به این شرایط اضافه کنید، اروپا و اروپا وارد باتلاقی به بزرگی جنگ اوکراین شده‌اند و ده‌ها همدار نسبت به فروپاشی نظم فاتحان جنگ جهانی دوم داده شده است. راز آوردن تمام ظرفیت‌های بلوک غرب به میاند برای شکست روسیه، همین است. غرب خوب می‌داند که اگر در این جنگ شکست بخورد، دنیا، حاشیه امن نخواهد بود. بنابر این دیدن تمام این تحولات که بالا برشمرديم در کنار هم، آیا حتی بتواند نظم منطقه و جهان را دستخوش تغییرات کند؟ آیا منطقه و حتی جهان بدون اسرائیل، با جهان با اسرائیل متفاوت نخواهد بود؟ پاسخ این سؤال‌ها را واضح‌تر از آن است که نیاز به تشریح و تبیین داشته باشد.

اما دربراره توافق بین ایران و عربستان، مثل هر توافق دیگری باید گفت که «سود و زیان» همین‌ترین منطبق پذیرفته شده در روابط بین‌الملل است، این منطبق یکی روز یا ایجاب می‌کند دو کشور دشمن هم باشند و روز دیگر ایجاب می‌کند یا یکدیگر دوست شوند. حاشیه امن که سیاست، دوست دو دو تای چهار تایی خودش را دارد و خوش‌بینی مفراط به بینی مفراط بود در این حوزه ندارد. مثل تمام توافقات دنیا، تا وقتی طرفین به تعهدات خود عمل کنند، توافق بابرج خواجه خاندن و ما هم امیدواریم این توافق ادامه دار بوده و حتی کامل‌تر و وسعت‌تر هم بشود.

اما غی‌آرب به ویژه آمریکا واقعا از این توافق خوشحال است؟ به قطع و یقین می‌توان گفت «خیر». غربی‌ها دروغ می‌گویند و از این توافق خوشحال نیستند چون اصولاً، «ایران هراسناست» مهم‌ترین سیاست و دستاویزی بوده که غرب با تکیه بر آن، با توانسته است دلار از کشورهای عربی دریافت کرده است. این توافق در صورت جاری شدن و تکامل، به معنای پایان سیاست ایران‌هراسی و به تبع آن پایان دلارهای خواهد بود. یعنی این بهانه حجابیت این کشورها به جیب می‌زند. عربستان و سایر کشورهای عربی اگر فقط یک دستاورد از این توافق داشته باشند، مانند میلیارد‌ها دلار پول در جیبشسان است که غرب، به طور سالانه برای ایران هراسی از آنها دریافت می‌کند. شما فرامی‌د: کشوری مثل آمریکا که در هر سال چند صد میلیارد به دنبال «تاتوی عربی» با هدف «مقابله با ایران» بود، می‌تواند از این توافق خوشحال باشد؟

جعفر بلوری

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار

روزنامه‌نگار</